

Chương 3

Tuy mắc tiếng là con nhà quê, một chánh tổng làng Hành Thiện nhiều nhà cửa ruộng nương, Hàm chẳng bao giờ biết đến một công việc đồng áng.

Cũng như chàng đã thú nhận với Péng hôm vừa đây, từ thuở nhỏ cho tới ngày hai mươi một tuổi đầu, chàng thanh niên chỉ ở ngoài tỉnh.

Thường một đôi khi, những ngày rỗi rãi hoặc buổi lễ nghi, chủ nhật, chàng mới về qua quê nhà thăm bố mẹ, anh em, họ hàng và cũng là một dịp lấy tiền lên tỉnh tiêu xài.

Ngày hôm nay, lần đầu tiên ra ngoài đồng làm việc, chàng hết sức lúng túng và ngượng nghịu.

Péng đã biết trước, nàng phải nghỉ việc dệt cửi để ra đồng với chàng trong cuộc bầu bạn hay chỉ dẫn công việc làm cho người bạn mới.

Cả nhà Péng, ngoài bố nàng lọc lõi tiếng Việt ra, còn mẹ, anh em họ hàng ở nhà ít người hiểu tiếng Việt, nếu có biết chẳng nữa cũng chỉ lồm bồm những câu chào thường lệ: "Thưa Ông, Bà hoặc chào Ông, Bà khoẻ mạnh chứ, cảm ơn nhiều" thế là hết!

Péng bảo chàng:

- Em bảo có sai đâu, bố dặn cứ ở nhà chơi đã không nghe; thích ra đồng làm việc, bây giờ thầy biết làm công việc gì?

Dứt lời, nàng nhìn chàng, anh chàng này đứng yên không nói năng, nàng lại bảo:

- Thôi thầy cầm con dao này phạt cỏ ven bờ nhé lần đầu chưa quen lâu dần sẽ dễ hết. Chắc chắn sẽ phải phòng tay rồi sau mới nắm chặt cán.

- Vâng.

Chàng đứng thẳng người giơ con dao lưỡi cong phạt cỏ, chẳng may đưa ngay vào ống chân, lưỡi dao sáng loáng lại vừa mài nên vết thương khá sâu.

Máu chảy lênh láng Hàm không dám kêu và cũng chẳng bảo cho ai hay. Mỗi lúc máu loang một nhiều rộng hơn, nên một người đàn bà trông thấy. Bà ta gọi Péng, nàng chạy vội lại hốt hoảng hỏi:

- Sao thầy không gọi em. Chết thật để máu chảy nhiều thế này à!

Nàng xé thắt lưng buộc cho chàng. Hàm cảm động.

- Có đau lắm không thầy, thôi em đưa thầy về nhà nhé.

Hàm cười đáp:

- Cảm ơn cô, tôi không đau lắm đâu có đứt tay mới hay thuốc.

Rồi chàng lại cầm dao phát ven ruộng mặc dầu nàng hết sức can ngăn.

Péng không đi xa nữa. Nàng luôn luôn đứng bên cạnh chàng trò chuyện:

- Ở quê nhà thầy việc cày bừa chắc là khác đây?

- Vâng, đúng thế.

Vừa đau chân vừa thẹn không biết làm công việc Hàm tự gắt gỏng với mình, nên chàng không muốn bắt chuyện. Chàng chỉ vâng hay gật đầu bất cứ kết thúc một câu chuyện gì cũng vậy.

Đoán được nỗi buồn tẻ tràn ngập trên nét mặt người khách lạ. Péng cố sức làm cho chàng vui.

Nàng lên ven ruộng hái sim ngoã mời chàng ăn và hết sức chiều chuộng.

- Thầy xoi thử với em một miếng nào, ngọt lắm thầy ạ. Cứ mỗi buổi sau khi đi làm về em thường lên rừng hái sim ăn, đôi khi ăn nhiều quá về chẳng muốn ăn cơm nữa.

Hàm cầm quả sim rừng rồi nhìn mãi chẳng hiểu ăn ra sao, bóc vỏ hoặc ăn cái. Muốn quay hỏi nhưng lại tự ái, sợ người ta chê mình là ngốc và nhất là lời bình phẩm ấy lại thốt tự miệng người đẹp.

- Thầy ăn đi.

- Vâng.

- Thầy cứ bỏ con dao xuống ven ruộng ấy ăn đã nào. Sao thầy chăm thế. Ăn cả vỏ thầy ạ.

Đứt lời Péng cầm con dao đặt ra ven ruộng và đưa sim liên tiếp cho chàng.

Mấy người bừa ruộng thỉnh thoảng lại nhìn chàng khúc khích cười và bảo khễ nhau: Thật là làm ruộng một mùa có khác, chưa ra ruộng đã đứt chân, chưa tới rừng đã mất dao. Làm gì được cái ngữ người ấy.

Hàm chẳng biết họ nói những gì, song chàng cũng thăm đoán được bọn kia chê bai việc làm của chàng. Hơn thế nữa, sau khi bọn ấy nói xong Péng mắng thì lại đứng nữa. Quay lại chàng, Péng nói tránh đi:

- Ấy bọn người nhà cứ phải mắng họ mới chịu làm, thầy ạ. Cả buổi chú nào cũng nói chuyện đùa với nhau được.

Ăn xong Péng thất vô dao vào thất lưng và quay lại cười trước khi nói với Hàm:

- Thầy cầm dao đi chơi với em.

- Vâng.

Hàm chỉ biết vâng lệnh làm theo lời tiểu chủ. Nàng đưa chàng đi qua những cánh đồng, khi đến ruộng nhà, nàng chỉ bảo:

- Đây là ruộng nhà thầy ạ. Một năm chỉ cấy một vụ mà đủ ăn phong lưu lắm.

Chàng nhìn theo tay nàng trở. Đó là một cánh đồng dài vô tận vút cánh cò bay. Những thửa ruộng đã bừa hai lượt mới cấy trông như những con sông nhỏ đục làu.

Chàng hỏi nàng:

- Ruộng nhà nhiều quá nhỉ. Những thửa ruộng này do các cụ ngày xưa để lại hay về sau mới có.

Péng nhìn chàng với cặp mắt tinh nhanh và thăm phục anh chàng này góm lắm đây. Nàng trả lời rất khéo:

- Ruộng của ông cha để lại cũng có một phần thầy ạ và ruộng mới người ta cầm ít lâu không có tiền chuộc trở thành của mình.

Tuy Hàm không nói ra như vậy là bóc lột e làm mất lòng nàng, nhưng chàng thăm nghĩ vấn đề cầm cố ruộng nương ở nhà quê thật nhẫn tâm. Còn gì đau đớn hơn nữa. Ruộng cầm với giá quá rẻ để lấy một số tiền khi túng bán, ít lâu sau không có tiền chuộc là mất.

Cho nên những thằng giàu cứ nhiều của mãi lên và những thằng bản nông mỗi ngày một lụn bại, là đúng lắm.

Chàng nói sang chuyện khác:

- Ruộng đây tốt đấy nhỉ, lúa ngập đầu người, có nói phong lưu cũng không lấy gì làm lạ.

Péng tiếp thêm:

- Sẵn nước nên dễ cày cấy lắm.

Một cái nương kia cũng đủ cung cấp nước cho tất cả cánh đồng này. Đàn bà con gái ở đây ít người biết làm công việc đồng áng, họ chỉ ở nhà dệt cửu thừa thừa thôi, phần nhiều đàn ông đảm nhiệm cả.

Hàm cười và nhìn nàng:

- Thế tại sao cô lại tháo vát công việc đồng áng như vậy.

- Vì em thích thầy ạ. Tuy nhà có nhưng sau này nghèo không biết làm ăn thì chết đói chứ. Thôi chúng mình về đi thầy ạ. Còn lên trên đầu khe thăm bầy. Thầy có đau chơn lắm không? Có thể đi được chứ?

- Được cô ạ.

Cả hai người lại dắt nhau theo con đường nhỏ lên miền Bắc. Qua những lối heo hút, dốc đá dài thẳng tắp, Hàm thấy mình yếu đuối trước núi rừng.

Nhìn trước mặt, người bạn đường của chàng leo nhanh như vượn. Trong khoảnh khắc nàng đã vượt qua. Nàng thấy chàng vất vả khó nhọc nên đưa dây bắt lên. Hàm thẹn đỏ mặt, chính lúc ấy con người nam nhi hầu như đã bay đi từ lâu mà không hay.

Vượt cái đèo tốn sức lực ấy đã đến chỗ bầy chim chuột. Hàng nghìn chiếc bầy dài quá tầm mắt chạy vụt rất xa; không biết đi đến đâu mới hết. Và trong một phút quên mệt nhọc chàng reo lên khi thấy một con vật nằm dưới bầy.

- Kia một con chuột rừng nhe răng dưới cạm.

Qua một vài chiếc nữa Hàm lại reo lên:

- Cô này lại một con gà gô còn sống nhưng gãy cánh và đang đập phì phạch ở bầy kia.

Tuy nhiên Péng cũng biết trước được rồi nhìn thấy chiếc bầy sập tất nhiên phải có một con vật thiệt thân.

Nàng lại reo thêm:

- Này thầy ơi! Một chú gà rừng nữa chết đây này.

Hàm reo:

- Cô Péng nhỉ, chẳng thấy một nàng nào chết cả?

Cả hai phá lên cười. Nhận rõ chàng thích nên nàng lại khơi thêm:

- Còn nhiều lắm thầy ạ, hôm nay thầy đi tất nhiên phải được nhiều.

Hai nụ cười gặp nhau thêm phần thân mật và giải bằng được bao nhiêu lòng mà dùng lời không diễn tả nổi.

Nàng bảo chàng:

- Chúng mình đi nhanh lên thầy ạ, kéo về muộn đấy. Thầy đau chân cứ vịn vào vai em mà đi.